

"להשיחם תורתך"- אז והיום...

השיבה הגבוהה 'אורות אשקלון'

אותו הקישוט החיצוני, הממלא את כל הנימוס וההליכה החיצונית ע"פ יפיותו של יפת במדה נפרזה יותר מדאי, בדרכים כאלה שעלולים הם להביא תקלה, הם רק הכנה להשחטה הבאה אח"כ. אחרי העצה של הקישוט החיצוני הלוקח כולו מדרכי העמים הרחוקים מאד מהליכות חיינו הפנימיים, הנה תבא ההסתה לעשות עיקר יסודי ג"כ חכמת העמים וספרותם, הנובעת מברא נכריה. וכשמתקבץ יחד הנימוס החיצוני, שהוא כולו שלא לישראל ותורתו, עם אותו האור הזר, אש זרה, השורף בחומו ובנטייתו כל רגשי קודש, עלול הוא לשרוף כל מועדי אל בארץ. ע"כ בזהירות גדולה ויתירה צריך שיוקם כפי הצורך הראוי מה שיראה ע"פ תורת אמת לקרב איזה ענינים מהדברים החיצוניים, בלא להשען על הויעצים לפי דרכם החפצים בשריפת נשמה הישראלית...

מתורתנו הקדושה. התוכן שלנו הוא עשיר ורענן ומכניס חיים אציליים ליחיד ולרבים עד שאין אנו צריכים להשתמש בנדון זה בדברים שאולים. במה שנוגע לסגנונות, לייפוי הדברים, רואים אנו שגם אחרי כל המלחמות והניגודים הגדולים שבינו ובין היונים, מצאו חכמינו הקדושים סמך בפסוק: "יפת אלקים ליפת וישכון באהלי שם", יפיותו של יפת, תהא באהלי שם... כשם שאין אנו נעלבים מזה שבשעה שנגש שלמה לבנות את ביהמ"ק, הוא שלח למלך חירם בקשה לתת לו אנשים לכתוב בעדו עצים: "כי אתה ידעת, כי אין בנו איש יודע לכתוב עצים כצידונים", כך לא נעלב אם נצטרך להשתמש בעזרת כוחות חוץ בהכנת הצורה החיצונית לחיים. צידונים אמנם כרתו עצים... אבל עצם קדושת המקדש נשארה בידינו וידענו לשמור את קדושת המקדש ועבודת הקודש.

7. עין איה שבת ב' ה' י'

השיאיות המוסריות, ביותר הגדולות והכלליות, שהן הינן אור העולם ומעמד החיים האנושיים, צריכות הן לעולם להיות מוכרות בחשיבותן העצמית באופן היותר נעלה מצד עצמן... יותר ממה שהן מוכרות לחשיבות מצד פעולותיהן היוצאות מהן... כל כולם לא יחסר מהודן והדרך אפילו בשעה שאינן פועלות בפועל המעשי מאומה. וכל ההשתדלות שבעולם צריכה לעולם לבא מכל מי שיש לו שאר רוח, להוציאן מן הכח אל הפועל, לכל הפחות בדיבור אמיץ וחזק, באופן הראוי להתקבל מצד היושר והשכל, בכל אופן שיהיה. ודוקא בשעה ובמקום שהמניעות מצד המצב הירוד והמקולקל של סדרי החברה והחיים, הן פועלות שדברים טובים גדולים ונכחים אינם יכולים להתקבל בפועל, מפני שמעמד הקישור החברותי עומד על מצב לקוי... דוקא אז הזמן הוא להוציא אל הפועל את ההגיון הטוב של התוכחה, הראויה לחול על ראש אדירים בעם, ובין מצד עצם יקרות הענינים, בין מצד ההבטחה של פעולתם לטובה להבא בבא מועדם, בין מה שמ"מ מוכרחים הם לפעול ג"כ בהוה באופן מסותר לביצור ומיעוט של כח הרע וההשחטה.

8. אורות-אורות ישראל ה' י'

כל ציורי העולם לא עשו שום רושם כלל על עצמיותה הפנימית של כנסת ישראל. כל ההשקפות, כל מיני התרבויות ששלטו ושולטים ברוח האדם... לא הגיעו להעביב אפילו נקודה אחת של יפעת האורה האלהית החפשית של כנסת ישראל. תמימה היא, תמימה אשר לא עלה עליה עול, בתולה ואישי לא ידעה... זאת היא אמתתה של הנחמה העליונה המוצהה

1. בראשית ט' י"ט / י' ד- מלכים שם
ויהיו בני נון, היצאים מן התבה שם, ויום וקפת;
עלשעה אלה. בני נון; ומאלה, יפעה כל הארץ.
בני יפת גבור וקנני, וקנני וון ותכל, ומשך, ותירס.
כתות האנשים שעמדו בעולם מבני נח יתחלקו לשלשה, יש אנשים שיבחרו בחיים השכליים להתהלך לפני ה' ולעסוק...במושכלות ובחכמה ואמונה והוא הטוב, וזה היה מדתו של שם, ויש אנשים שיבחרו לחיות חיים המדינים תחת נמוסים ישרים שהוא המועיל, וזה היה מדתו של יפת, ויש אנשים בהמייים שיחיו חיי התאוות והתשוקות הרעות כבהמות וזה הערב, וזה היה מדתו של חם. ומאלה נפצה כל הארץ, שתולדותיהם יכללו בג' שרשים אלה.

2. תפלת על הניסים-שם משמאל תנוכה תרע"ג
כשעמדה בולכות וון דרשעה על עמר ושראל
להיערכותם תורתך ולהעבירם מוזקי רשעה

מדת השכחה נצמחת מפאת ההתרחקות, כי הדבר שאדם נקשר אליו בקשר אמיץ לא במהרה הוא שוכח, וישראל מפאת שהם דבקים בשורש בחינת הרצון עד מסירת הנפש לא שייכת אצלם שכחה, אלא מפני קליפת יח שעמדו להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך... שבויתר היו היוונים מתנגדים לחוקים שהם כלי טעם אלא למעלה מהטעם... חוקי רצונך-רצון הוא למעלה מהטעם...

3. ב"ח על הגור ארח תרע"א
בזנוכה עיקר הגזרה היתה על שהתרשלו בעבודה ועל כן היתה הגזרה לבטל מהם העבודה... וכשחזרו בתשובה למסור נפשם על העבודה הושיעם ה' על ידי כהנים עובדי עבודה בבית ה'.

4. עין איה שבת א' ב' ע"ד
הריא חמתא דהוה סניאה לה לכלתה, א"ל זיל איקשיט במשחא דאפרסמא, אזלא איקשיט, כי אתאי א"ל זיל איתלי שרגא, אזלא "איתלא שרגא, אינפח בה נרא ואכלתה

מה שיש בפרט יש בכלל, שונאים בנפש הנראים כאוהבים, הרעות הללו להבעיר אש במחנה ישראל, להבעיר כל קודש. בתחילה הנה העצה של הקישוט החיצוני הנפרד בעצמו אינה רעה כ"כ, אבל כמה עלולה היא להסיע את הלב מהטהרה הפנימית. מהדושת התורה והמצות שהיא טהור ועל יעראל.

5. עין איה שבת א' ב' יא

"שכנסנו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל"

רוח ישראל צריך שיהי' איתן וקבוע בלב. התורה והמצוה וכל המדות הקדושות שהן שייכות לה, צריכות שיהיו חסנים ומעוזם של ישראל, ומצד החיצוני והטפל שבחיים, מצד צורך השעה וישוב העולם, יפנה לפעמים לקחת מכל דבר טוב שימצא אצל הגויים אשר סביבותיו... יפיותו של יפת באהלי שם. אבל כאשר רוח יון פרץ להכנס בתוך עומק קדושתן של ישראל, לעשות צביון חדש על הרוח הישראלי, ותשוקות חדשות בפנימיות החיים הישראלים ע"פ המדה היונית, כיון שנכנסו להיכל, טמאו כל השמנים שבהיכל, לא פסלו רק את עצמן של אותן הדיעות והתכונות שנפגמו ע"י המגע עם התרבות היונית ההוללת, כ"א הדבר פעל על כל המערכה של הדיעות והמדות המעשיות והתורות... לבל ניתפחה לאמר, כי אם הזרם הזר יגע רק בחלק קטן מהדיעות והתכונות שע"פ התורה, כי רק חלק זה הנראה לעינינו... אבל חלושי הדיעות יתנחמו כי יחיו בתורת, ועוד המון רב של תורות אמת וחקי חיים לפניהם, שהם יחיו בהם למרות החסרון הנמצא במקום הנפגש ברוח הזר שחדר כבר אל עומק החיים הפנימיים שלהם. למדנו שכיון שרק נכנסו יונים להיכל, כיון שרוח הזר חדר עד לפנים, עד לחיי התורה והקדושה לפגוע בהם, לשנותם כמעט על פי צביונם הם, כבר טמאו כל השמנים שבהיכל

6. מאמרי הראיה-חונכת בית המדרש למורים "מורח"

הגמרא אומרת שעל החכמה היונית נגזרה גזרה... אבל לא על לשון יונית... ההבדל בין "לשון" ל"חכמה" הוא ההבדל שבין סגנון לתוכן. את התוכן את החכמה אין אנו צריכים לקבל אלא